

TRYGVE BERGSÅKER

EIENDOMSHANDEL GJENNOM MEGLER

AVTALEINNGÅELSE OG AVTALEBRUDD

4. UTGAVE

EIENDOMSHANDEL GJENNOM MEGLER

AVTALEINNGÅELSE OG AVTALEBRUDD

TRYGVE BERGSÅKER

Eiendomshandel gjennom megler

AVTALEINNGÅELSE OG AVTALEBRUDD

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2024
4. utgave, 1. opplag 2024

ISBN 978-82-05-60612-8

Omslagsdesign: Gyldendal Akademisk
Sats: Type-it AS, Trondheim 2024
Brøttekst: Minion 10/14,5 pkt
Papir: 90 g Premium offset
Trykk: Balto print UAB, Litauen 2024

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Akademisk
Postboks 6730 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk
akademisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Forord

Boken behandler noen juridiske emner knyttet til eiendomshandel gjennom eiendomsmegler eller advokat.

Mye av stoffet i boken er blitt til etter spørsmål og diskusjoner i forbindelse med foredrag for eiendomsmeglere og advokater, og ikke minst i forbindelse med mine forelesninger for studenter ved Norges Eiendomsmeglerhøyskole gjennom en årrekke.

Jeg vil takke førstesekretær Astrid Abelseth for verdifull hjelp med å klargjøre boken for utgivelse.

Oslo, 13. juli 1992

Trygve Bergsåker

Forord til annen utgave

Denne utgaven er utvidet i forhold til første utgave. Det er bl.a. tatt med et nytt avsnitt om eiendomsmeglerens taushetsplikt om innkomne bud. Dessuten er boken ført à jour med ny rettspraksis og noe praksis fra Klagenemnda for eiendomsmeglingstjenester.

Oslo, 4. april 1995
Trygve Bergsåker

Forord til tredje utgave

Tredje utgave er en ren oppdatering innenfor rammen av tidligere utgaver.

Det er tatt hensyn til nytt rettsmateriale som er kommet til siden forrige utgave.

Oslo, 20. august 2009

Trygve Bergsåker

Forord til fjerde utgave

Fjerde utgave har samme opplegg, inndeling og omfang som tredje utgave. Boken er oppdatert med nytt rettsmateriale. Teksten er flere steder justert ved at elektronisk kommunikasjon har fått større plass i redegjørelsen for avtalelovens regler om tilbud og aksept, tilbakekall og avslag.

Oslo, 31. mai 2024
Trygve Bergsåker

Innhold

Innledning	13
DEL I AVTALEINNGÅELSE GJENNOM EIENDOMSMEGLER	15
1. Innledning	15
2. Noen utgangspunkter	16
2.1 Megleren er formidler, ikke partsrepresentant	16
2.2 Nærmere om situasjonen	18
2.3 Budfrist	20
3. Budets bindende virkning for budgiveren (kjøperen)	21
3.1 Budgiverens adgang til å kalle tilbake sitt bud	21
3.1.1 Avtalelovens ordning	21
3.1.2 Særlig om tilbakekall rettet til eiendomsmegleren	27
3.1.3 Tilbakekall av muntlige bud	28
3.2 Forbehold	28
3.2.1 Generelt om forbehold	28
a) Innledning	28
b) Tolking av forbehold	30
c) To typer forbehold	31
d) Frister og tidsbegrensninger	33
e) Opprinnelig og etterfølgende forbehold	40
f) Forbeholdets stilling ved forhøyelse av bud	41
g) Forbehold og skriftlig kontrakt	42
h) Selgerens rett til å påberope budgiverens forbehold ...	42
3.2.2 Nærmere om enkelte typer forbehold	44
a) Forbehold om å stå helt fritt	44
b) Forbehold om å være ubundet inntil selgeren har akseptert	45

c)	Finansieringsforbehold og finansieringsplan	47
d)	Forbehold om konsesjon	51
e)	Forbehold om salg av nåværende bolig	53
f)	Forbehold om styrets godkjenning o.l.	56
g)	Forbehold om at selgeren foretar utbedringer på eiendommen	56
h)	Forbehold om at andre budgivere eller interessenter ikke får vite om budet	57
3.3	Innskrenket tilbakekallsrett	58
3.4	Rettsvillfarelse	58
4.	Avslag på bud og annen frigjøring av budgiveren (kjøperen)	59
4.1	Innledning	59
4.1.1	Oversikt over spørsmålene	59
4.1.2	Avslagets bindende virkning for selgeren. Tilbakekall av avslag	59
4.1.3	Bevissspørsmål	60
4.1.4	Meglerens ansvar for utilsiktede avslag	62
4.2	Negative tilbakemeldinger til budgiveren	63
4.2.1	Innledning	63
4.2.2	Tilbakemelding om at budet er for lavt o.l.	64
4.2.3	Opplysning om høyere bud	65
4.2.4	Opplysning om at et annet bud er akseptert	66
4.2.5	Melding om ny budrunde	67
4.2.6	Tilbakemelding om at forbehold e.l. i budet ikke kan godtas	68
4.2.7	Tilbakemelding om at akseptfristen er for kort	68
4.3	Uoverensstemmende aksept	68
4.3.1	Oversikt	68
4.3.2	Særlig om forbehold mv. i aksept	70
4.3.3	Budgiverens plikt til å gi beskjed om at aksepten ikke stemmer med budet	72
4.3.4	Uklar aksept	75
4.4	Er selgeren bundet av meglerens avslag?	76
5.	Akseptens bindende virkning for selgeren	81
6.	Akseptens bindende virkning for budgiveren (kjøperen)	85
6.1	Innledning	85
6.2	Akseptfristens lengde	85
6.2.1	Akseptfristen er fastsatt av budgiveren i budet	85
a)	Innledning	85
b)	Akseptfrist fastsatt i form av et tidspunkt	86
c)	Akseptfrist fastsatt i form av et tidsrom	87

d)	Akseptfrist «inntil videre» e.l.	90
e)	Urimelig kort akseptfrist	91
6.2.2	Akseptfrist fastsatt i tidligere bud fra samme budgiver	92
6.2.3	Akseptfristens lengde når intet er bestemt av budgiveren ..	94
a)	Innledning	94
b)	Nærmere om hovedregelen i § 3 første ledd	95
c)	Særregelen for muntlige bud i § 3 andre ledd	97
6.2.4	Etterfølgende fastsettelse av akseptfrist	97
a)	Forkortelse av tidligere fastsatt akseptfrist	97
b)	Ingen akseptfrist er satt i det opprinnelige budet	98
6.3	Aksepten må være kommet frem før fristen løper ut	99
6.4	Nærmere om aksept som kommer frem for sent	102
6.4.1	Oversikt	102
6.4.2	Må kjøperen akseptere selgerens aksept?	103
6.4.3	Akseptfristens lengde	104
6.4.4	Budgiverens plikt til å gi beskjed om at en for sen aksept ikke godtas	105
6.5	Er budgiveren bundet av aksept som megleren avgir på egen hånd? ..	105
7.	Lukket budrunde	106
7.1	Selgerens frihet til å velge blant budene	106
7.2	«Urene» bud	107
7.3	Bud over eget tidligere bud	108
8.	Salgstilbud fra selgerens side	108
9.	Budgivning, innsynsrett og taushetsplikt	109
9.1	Innledning	109
9.2	Grunnlag for taushetsplikt og innsynsrett	111
9.2.1	Lovbestemt taushetsplikt og forskriftsbestemt innsynsrett ..	111
9.2.2	Taushetsplikt pålagt av private personer	113
9.3	Nærmere om den lovbestemte taushetsplikten	114
9.3.1	Budgiverens identitet	114
9.3.2	Budets størrelse	116
9.3.3	Forbehold	116
9.3.4	Finansiering	117
9.3.5	Annet	117
9.3.6	Taushetspliktens rekkevidde overfor forskjellige persongrupper	117

DEL II SKRIFTLIG KONTRAKT	121
1. Innledning	121
2. Rekkevidden av domstolenes alminnelige krav om skriftlighet ved kjøp av fast eiendom	123
2.1 Problemstillingen	123
2.2 Nærmere om rettspraksis	125
3. Skriftlig kontrakt	129
3.1 Innledning	129
3.2 Plikten til å undertegne skriftlig kontrakt	130
3.3 Hvilket kontraktsinnhold har man plikt til å godta?	132
3.4 Den skriftlige kontraktens betydning	134
 DEL III KONTRAKTSBRUDD	 135
1. Innledning	135
2. Kjøperens kontraktsbrudd	136
2.1 Oversikt over rettsvirkningene	136
2.2 Kjøperens erstatningsansvar	136
2.2.1 Rettslig grunnlag for ansvar	136
2.2.2 Ansvarets omfang	137
a) Oversikt	137
b) Nærmere om dekningsalg	138
2.3 Selgerens krav på forsinkelsesrenter og annen rentekompensasjon .	140
2.3.1 Forsinkelsesrenter	140
2.3.2 Forsinkelsesrenter og annen rentekompensasjon	142
2.3.3 Rentefot for forsinkelsesrenter	142
3. Selgerens kontraktsbrudd	143
3.1 Oversikt over rettsvirkningene	143
3.2 Kjøperens krav på oppfyllelse av avtalen	143
3.3 Selgerens erstatningsansvar	144
 FORKORTELSER	 147
Litteratur	147
Lover	148
Annet	148
 VEDLEGG 1 FORBRUKERINFORMASJON OM BUDGIVNING	 149
VEDLEGG 2 AVTALELOVEN	152